

មជ្ឈមណ្ឌលឯកសារកម្ពុជា

សម្ភាសន៍ជាមួយ សុខ ហាក់ ភេទប្រុស អាយុ៥៧ឆ្នាំ

មុខងារជំនាន់ខ្មែរក្រហម* យោធាកងពល៨០១*

ស្រុកកំណើតនៅភូមិចុងកោះ ឃុំទឹកវិល ស្រុកស្អាង ខេត្តកណ្តាល
រស់នៅភូមិអូរស្វាយ ឃុំអូរស្វាយ ស្រុកត្រពាំងប្រាសាទ ខេត្តខត្តរមានជ័យ

ថ្ងៃទី២២ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៣

សម្ភាសន៍ដោយ: ចាន ប្រញ

០០:២៨:៣២

១៤ទំព័រ

ប្រញ: ខ្ញុំសុំជំរាបសួរពូសារថ្មី ខ្ញុំមកពីមជ្ឈមណ្ឌលឯកសារកម្ពុជា ក្នុងគោលបំណងមកប្រមូលចងក្រងឯកសារពាក់ព័ន្ធរឿងដីវិភាគរបស់ពូ ការរស់នៅរបស់ពូ ការឆ្លងកាត់របស់ពូសម័យខ្មែរក្រហម សម័យមកក្រោយ ។ ការតស៊ូរបស់ពូពាក់ព័ន្ធរឿងការរហូតមកដល់រាល់ថ្ងៃ ។ អត់ទោសលោកពូឈ្មោះអីគេ?

ហាក់: ខ្ញុំឈ្មោះ សុខ ហាក់ ។

ប្រញ: ឆ្លង សុខហាក់?

ហាក់: សុខ ។

ប្រញ: សុខ ហាក់?

ហាក់: បាទ!

ប្រញ: ឈ្មោះរបស់ពូសុខ ហាក់ អីចឹងតែម្តង ឬម៉េច?

ហាក់: ត្រកូលរបស់តាខ្ញុំឈ្មោះ សុខ ខ្ញុំឈ្មោះហាក់ ។

ប្រញ: លោកពូអាយុប៉ុន្មានហើយ?

ហាក់: ខ្ញុំ៥៧ហើយ ។

ប្រញ: ពូមានស្រុកកំណើតនៅណាដែរ?

ហាក់: ស្រុកស្អាង ខេត្តកណ្តាល ឃុំទឹកវិល ។

ប្រញ: អីចឹងលោកពូរាល់ថ្ងៃរស់នៅនេះភូមិ-ឃុំអីគេ?

ហាក់: ភូមិអូរស្វាយ ឃុំអូរស្វាយ ស្រុកត្រពាំងប្រាសាទ ខេត្តខត្តរមានជ័យ ។

ប្រញ: ប្រពន្ធពូឈ្មោះអីគេ?

ហាក់: ឈ្មោះ ផ្លែត គូ ។

ប្រញ: ពូមានកូនប៉ុន្មាននាក់ដែរ?

ហាក់: កូន៧/នាក់ ។

ប្រុញ: ប្រុសប៉ុន្មាន ស្រីប៉ុន្មាន?

ហាក់: ប្រុស៣ ស្រី៤ ។

ប្រុញ: ពូរៀនសូត្រដល់ថ្នាក់ណាដែរ?

ហាក់: ខ្ញុំរៀនថ្នាក់ទី៧ ចាស់ ។

ប្រុញ: ដល់ឆ្នាំណាពូលបំរៀន?

ហាក់: ដល់រដ្ឋប្រហារ៧០ ។

ប្រុញ: ឈប់រៀនឆ្នាំ៧០ ?

ហាក់: ៧០ ។

ប្រុញ: ដល់ពេលឈប់រៀនហើយពូទៅណាវិញ?

ហាក់: ៧២ ចូលធ្វើកងទ័ព ។

ប្រុញ: ចូលធ្វើនៅណាវិញ?

ហាក់: ធ្វើកងទ័ពរណសិរ្ស ។

ប្រុញ: ចូលនៅណាវិញ?

ហាក់: ចូលនៅស្រុកស្អាង ខេត្តកណ្តាល ។

ប្រុញ: ពូចូលហ្នឹងពីណាអ្នកនាំពូចូល ឬក៏?

ហាក់: ចូលខ្លួនឯង ។

ប្រុញ: គេអំពាវនាវឬយ៉ាងម៉េច?

ហាក់: អត់មានអំពាវនាវទេ បើពួកលន់ នល់ ទំលាក់គ្រាប់បែកដាក់ដុះ ឆេះដុះ ឆេះស្រែចំការ ដើមឈើដំណាំ ឈឺចាប់ចូលតស៊ូ ។

ប្រុញ: ពូចូលម្នាក់ឯង ឬមានគេចូលជាមួយ?

ហាក់: ពីរនាក់ ។

ប្រុញ: ពីរនាក់ឈ្មោះអីគេ?

ហាក់: ឈ្មោះថុល ភាត់ស្លាប់បាត់ហើយ ។

ប្រុញ: ហើយពេលចូលហ្នឹងពូនៅស្រុកស្អាងហ្នឹងដែរ ឬក៏?

ហាក់: នៅស្រុកស្អាង ខេត្តកណ្តាលហ្នឹង ។

ប្រុញ: កាលហ្នឹងគេចាត់តាំងពូធ្វើអីគេ?

ហាក់: ខ្ញុំធ្វើនិរសា ។

ប្រញ្ច: និរសារបស់ពីណាគេ?

ហាក់: និរសារបស់ឈ្មោះ គក ។

ប្រញ្ច: គាត់?

ហាក់: មេបញ្ជាការ ។

ប្រញ្ច: គាត់ប្រធាន?

ហាក់: បញ្ជាការអនុសេនាធំនៅតាមអង្គភាព ។

ប្រញ្ច: អង្គភាពអីគេ?

ហាក់: អង្គភាព១៤ នៅ៤២ ។

ប្រញ្ច: កងពល ឬកងវរ?

ហាក់: កងពលកើតក្រោយទេ ។

ប្រញ្ច: អីចឹងកាលហ្នឹងមានត្រឹមវរទេ?

ហាក់: វរ ហើយនិងវរសេនាធំ ហើយនិងតំបន់ មិនទាន់បង្កើតកងពលទេ ។

ប្រញ្ច: វរសេនាធំ អីចឹងគាត់ហ្នឹងអនុ?

ហាក់: គាត់វរសេនាតូច ។

ប្រញ្ច: វរសេនាធំពីណាគេ?

ហាក់: វរសេនាធំឈ្មោះ យីន គាត់ស្លាប់បាត់ហើយ ។

ប្រញ្ច: ចុះមានពីណាធំជាង យីន ទៀត?

ហាក់: ធំជាង យីន ទៀតមានសេនាធិការគេ ។

ប្រញ្ច: ឈ្មោះអីគេ?

ហាក់: ភ្លេចហើយ គាត់ស្លាប់បាត់អស់ហើយដំនាន់ហ្នឹង ។

ប្រញ្ច: ពូធ្វើដល់ឆ្នាំណា?

ហាក់: ខ្ញុំធ្វើរហូតដល់៧៧ខ្ញុំឈប់ធ្វើ ។

ប្រញ្ច: ឥឡូវខ្ញុំសួរមួយដំណាក់សិន មុន៧៥សិន ។ ៧២ពូចូលធ្វើទ័ពហើយ ហើយក៏ធ្វើនិរសាដែរ?

ហាក់: បាទ!

ប្រញ្ច: ចុះ៧៣?

ហាក់: ៧៣ក៏នៅក្នុងហ្នឹងដែរ ។

ប្រញ្ច: ដល់ចិត្តប៉ុន្មាន?

ហាក់: រហូតដល់៧៥ បែកភ្នំពេញហើយ ។

ប្រញា: អីចឹងពូនៅស្ដាន់រហូតដល់៧៥ ?

ហាក់: ៧៥ រំដោះភ្នំពេញហើយ បានមករតនគិរី ។

ប្រញា: ចូល៧៥ ហើយ គេបញ្ជូនពូទៅរតនគិរី?

ហាក់: បាទ!

ប្រញា: នៅក្នុងកងពល?

ហាក់: កងពល៨០ ១ ។

ប្រញា: ពិណាកេគ្រប់គ្រងកងពលហ្នឹង?

ហាក់: កែវ សារឿន ។ កែវ សូសារឿន គាត់ស្លាប់អស់ហើយ ។

ប្រញា: ពូមកហ្នឹង គេចាត់តាំងឲ្យពូធ្វើអីកេកាលហ្នឹង?

ហាក់: ខ្ញុំនៅមន្ទីរនៅតែក្រោយទេ គេឲ្យខាងនេសាទម្ដង រកត្រី ។

ប្រញា: គេចាត់តាំងពូមានឋានៈអីកេ?

ហាក់: អត់មានឋានៈអីទេ មួយកងវរសេនាធំអីចឹងគេឲ្យខ្ញុំ៤-៥ នាក់រកត្រីចិញ្ចឹមកងទ័ព ។

ប្រញា: អីចឹងពូនៅកងវរសេនាធំអីកេ?

ហាក់: វរសេនាធំ៨១ ខាងនេសាទ រកម្ហូបឲ្យគេ ។

ប្រញា: ពិណាកេប្រធានវរសេនាធំ?

ហាក់: វរសេនាធំហ្នឹងតាហ៊ិន តែឥឡូវគាត់ស្លាប់អស់ហើយ ។

ប្រញា: ហ្នឹងក្នុងឆ្នាំណា? បើពូមកធ្វើក្នុងវរសេនាធំ៨១ ហ្នឹងចន្លោះឆ្នាំណាដល់ឆ្នាំណា?

ហាក់: ៧៦-៧៧-៧៨ ។

ប្រញា: ៣ឆ្នាំពេញ?

ហាក់: បាទ!

ប្រញា: ក្រោយពីហ្នឹងមកពូធ្វើអីទៀត?

ហាក់: ក្រោយពីហ្នឹងមកខ្ញុំបើកឡាន ។

ប្រញា: បើកឡានឲ្យពិណាកេ?

ហាក់: បើកឡានឲ្យមន្ទីរ ដឹកស្បៀង ។

ប្រញា: ឆ្នាំណាដែលពូ?

ហាក់: ៧២ បន្ទាប់ពីហ្នឹងមក ៧៧ ។

ប្រញា: ៧៧-៨០-៨១-៨២-៨៣ រហូតមក ពូធ្វើអីកេ?

ហាក់: បើកឡានឲ្យគេ បើកឡានដឹកម្ហូប ដឹកស្បៀង ដឹកអង្ករ ។

ប្រុញ: ៨០ មកបើកឡាន?

ហាក់: បាទ!

ប្រុញ: បើកឡានឲ្យខាងណា?

ហាក់: ឲ្យវរសេនាធំគេ ។

ប្រុញ: វរសេនាធំអីគេ?

ហាក់: វរសេនាធំដូចជាកងទ័ពមានវរសេនាធំពាកងវរ: តូច អីចឹងមានកងវរសេនាធំគេគ្រប់គ្រង យើងសំរាប់ដឹកស្បៀងឲ្យគេ បើកឡាន ។

ប្រុញ: នៅពេលដែលបែកសម័យពាណិជ្ជកម្មភ្នំពេញពួកគេទៅព្រៃ ឬម៉េច?

ហាក់: ព្រៃ ។

ប្រុញ: ព្រៃអីគេ?

ហាក់: ព្រៃឡង់ ហើយបានមកភ្នំ ។

ប្រុញ: ពីណាអ្នកនាំពួកគេចូល?

ហាក់: អត់ដឹងមុខ ស្រេចគេទៅណាទៅៗ បែកបាក់គ្នាអស់ ។

ប្រុញ: ពេលហ្នឹងមេដែលធំរបស់ពួកឈ្មោះអីគេ?

ហាក់: ភាសារឿន ។

ប្រុញ: ពូបាននៅជាប់ជាមួយគាត់?

ហាក់: អត់ទេ អត់មានជាប់ទេ គ្រាន់តែគាត់គ្រប់គ្រងពីលើ ខ្ញុំនៅក្រោមទៅទៀត ក្រោមមកតាម វរសេនាតូចទៀត ហើយបាននាំគ្នាដើរចេះតែរាវរកគ្នាអីចឹង មកឃើញគ្នានៅលើភ្នំ ។

ប្រុញ: ជួបភាសារឿន ញឹកទេកាលហ្នឹង?

ហាក់: អត់សូវជួបទេ អត់ដែលជួបទេ ជួបតែមេៗ មេៗគេទៅជួប យើងតូចតាចគេម៉េចឲ្យជួប បានជួបមេៗ កូនៗអត់បាន ។

ប្រុញ: ចូលព្រៃឡង់ហើយមកណាទៀតពូ?

ហាក់: ឡើងមកលើភ្នំ ។

ប្រុញ: ឡើងលើភ្នំអីគេ?

ហាក់: ភ្នំដងវែក ។

ប្រុញ: មកហ្នឹងធ្វើអី?

ហាក់: មកកន្លែងបង្អែករកមេ ដើម្បីមានអីហូប ព្រោះបែកខ្ចាត់ខ្ចាយគ្នាអត់មានអីហូប ដល់អីចឹង ម្នាក់ៗស្វែងរកមេ មានបាយ មានអង្ករហូប ។

ប្រញូ: មកៗជួបពីណាទេ?

ហាក់: មុនដំបូងជួបកន្លែងគេទទួលខុសត្រូវ ទទួលកងទ័ពដែលរត់ខ្ចាត់ខ្ចាយគេប្រមូល ។

ប្រញូ: គាត់ឈ្មោះអីទេ? អ្នកដែលមកនេះហ្នឹង?

ហាក់: អ្នកគ្រប់គ្រងឈ្មោះពូជក ។

ប្រញូ: គាត់មកគ្រប់គ្រងនៅ?

ហាក់: គាត់ខាងសេដ្ឋកិច្ចទទួលកងទ័ពមកពីក្រោមហ្នឹង ។

ប្រញូ: នៅមុំ៣?

ហាក់: បាទ! មុំ៣ ។

ប្រញូ: អីចឹងនៅហ្នឹងចាប់ពីឆ្នាំណាមក?

ហាក់: នៅហ្នឹង៨០ ។

ប្រញូ: ៨០ មកដល់មុំ៣?

ហាក់: មុំ៣ហ្នឹង៨០ តែម្តង ។

ប្រញូ: អីចឹងដុក ហ្នឹងគាត់កាន់ខាងសេដ្ឋកិច្ច ចុះពីណាកាន់ខាងយោធា?

ហាក់: យោធាហ្នឹងខាងកងទ័ពផ្សេង ខាងសេដ្ឋកិច្ចគេអ្នកនៅក្រោយគេដឹងតែខាងសេដ្ឋកិច្ចទេទទួល ខាងដឹកស្បៀងមក គេអត់មានគិតរឿងយោធា យោធាផ្សេង ។

ប្រញូ: អីចឹងដោយសារមុនហ្នឹងពូជកប្រាប់កាន់សេដ្ឋកិច្ចត្រូវទេ?

ហាក់: បាទ?

ប្រញូ: ឧទាហរណ៍ថាពូជកកាន់ខាងនេសាទ អីចឹងមកជួបគេពូជកជួបខាងសេដ្ឋកិច្ច?

ហាក់: អត់ទេ ដល់ហើយយើងមកនៅតាមកន្លែងយើងវិញ ព្រោះអីយើងបែកបាក់គ្នាហើយ យើងមកវិញលែងមានកន្លែងរកត្រីហើយ អស់កន្លែងរកត្រី កាលពីមុននៅតាមទន្លេមាន កន្លែងរកត្រី ។

ប្រញូ: កាលហ្នឹងពូជកត្រីនៅណាវិញ?

ហាក់: រកត្រីទន្លេសេកុង ។

ប្រញូ: ធម្មតាត្រីមានច្រើន មានជនជាតិចាមរកទេ?

ហាក់: ទៅនោះអត់មានទេ មានតែលាវ ហើយនិងជនជាតិភាគតិចគេរក ដូចជាចាមរាយ, ទំពួន, ភ្នំគេរក ។

ប្រញ្ច: រកទៅអត់អី?

ហាក់: អត់អី ។

ប្រញ្ច: ជួបគ្នាអត់អី?

ហាក់: អត់អីទេ យើងរកបានយករបស់យើង គេរកបានយករបស់គេ ។

ប្រញ្ច: ចុះរៀនណាមមានមកហ្នឹងទេ?

ហាក់: អត់ទេ រៀនណាមគេនៅប្រទេសគេ មានមករកគ្រីណា យើងនៅតំបន់ដែលសុខសាន អត់មានជិតគ្នា ។

ប្រញ្ច: ប្តូរហ្នឹងកាលហ្នឹងមានជនជាតិរៀនណាមមកដល់ហ្នឹងទេ?

ហាក់: អត់ទេ ។

ប្រញ្ច: ៨០ ?

ហាក់: អត់មានមកដល់ហ្នឹងទេ ។

ប្រញ្ច: ជនជាតិចាមអត់ដែរ?

ហាក់: ជនជាតិចាម, រៀនណាម អត់មានទេ មានតែចារាយ, ទំពួន, ក្រីងមាន ហើយលាវ ។

ប្រញ្ច: ពេលហ្នឹងមានធ្លាប់ប៉ះទង្គិចជាមួយជនជាតិចារាយអត់?

ហាក់: អត់ទេ រកស៊ីជាមួយគ្នាអត់មានប៉ះអី ។

ប្រញ្ច: ពូមានដឹងរឿងថាសម្លាប់ជនជាតិចាម?

ហាក់: អត់ដឹង ។

ប្រញ្ច: ជនជាតិរៀនណាម?

ហាក់: អត់ដឹងទេ អត់ដែលជួប ចាម, រៀនណាមអត់ដែលជួបទេ ។

ប្រញ្ច: ក្រោយ៧៧-៨០ ?

ហាក់: អត់ដែលជួប ។

ប្រញ្ច: ចុះមុនឆ្នាំ៧៥ ?

ហាក់: អត់ដែលជួប ខ្ញុំនៅក្រោយអត់ដែលជួបទេ ។

ប្រញ្ច: ពូមានដែលដឹង គេមាននិយាយពីរឿងការសម្លាប់ជនជាតិចាម, ជនជាតិរៀនណាម?

ហាក់: អត់ អត់ដែលលឺសូរនិយាយ ការឆរគេអត់ដែលឮយើងដឹងទេ ។

ប្រញ្ច: ខាងពូខាងសេដ្ឋកិច្ច?

ហាក់: យើងខាងសេដ្ឋកិច្ចរកម្ហូប គិតតែខំរក ខំដាក់បង្កើត, សន្ទូច, ម៉ែង គិតខាងហ្នឹងទៅ ។

ប្រញ្ច: ពូមកដល់នៅមុំពុំប៉ុន្មានឆ្នាំ?

ហាក់: មិនដឹងប៉ុន្មានឆ្នាំ រហូតដល់៩៣ ។

ប្រុញ: ៩៣ បានពូជចុះមកនៅណាវិញ?

ហាក់: ចុះមកនៅ នៅនេះអន្លង់វែង ។

ប្រុញ: អន្លង់វែងហើយ បានមកភូមិនេះ?

ហាក់: បាទ!

ប្រុញ: នៅអន្លង់វែងកាលប្តឹងពីណាអ្នកគ្រប់គ្រងពូ?

ហាក់: តាសារឿនដដែល ។

ប្រុញ: តាសារឿន ដល់ពេលមកនេះពីណាភេ?

ហាក់: តាសារឿន ប្តឹងដែរ ដល់តាម៉ុក ចាប់តាសារឿនទៅ បានដាច់ខ្លួន ។

ប្រុញ: ម៉េចបានតាម៉ុក ចាប់តាសារឿន អីចឹង?

ហាក់: មិនដឹងម៉េចទេរឿងខាងគេមេៗ ខ្ញុំអត់ដឹង អត់ដឹងគេចាប់បញ្ជាអី ។

ប្រុញ: ពូខ្ញុំសុំសួរពូរឿងតុលាការវិញម្តង ពូដែលដឹងតុលាការកាត់ទោសមេដឹកនាំធំៗ ខ្មែរក្រហម?

ហាក់: អត់ដឹងទេ ។

ប្រុញ: ខាងអ្នកតុលាការគេអត់ដែលចុះមកដល់នេះទេ?

ហាក់: អត់ដែលដឹង ។

ប្រុញ: រាល់ថ្ងៃតុលាការគេកំពុងកាត់ទោសមេដឹកនាំជាន់ខ្ពស់ធំៗ រាល់ថ្ងៃជនជាប់ចោទ នួន ជា កាត់ជាងអនុលេខាបក្សសម័យប្តឹង ហើយ ខៀវ សំផន កាត់ជាប្រមុខរដ្ឋ អីចឹងរាល់ថ្ងៃ គេកំពុងកាត់ ។ មួយទៀតខ្ញុំចង់សួរយោបល់ពូថា តើបើក្នុងករណីកាត់អីចឹងពូយល់ឃើញ ម៉េចដែរ?

ហាក់: ខ្ញុំអត់សូវដឹងដែរខាងផ្នែកនយោបាយអត់សូវដឹងទេខ្ញុំ ។

ប្រុញ: នេះមិនមែនជារឿងនយោបាយទេ ជារឿងការស្វែងរកយុត្តិធម៌ដូនអ្នកដែលស្លាប់នៅក្នុង សម័យខ្មែរក្រហមវិញ តើនាំកាត់មកកាត់ទោសអីចឹងពូយល់ឃើញម៉េចដែរ?

ហាក់: ខ្ញុំអត់យល់ទេខ្ញុំ អត់សូវយល់តែម្តង ។

ប្រុញ: ចុះមួយទៀតចង់សួរថា ជនរងគ្រោះនៅក្នុងសម័យខ្មែរក្រហម ហើយរាល់ថ្ងៃកាត់អាច ក្លាយជាមេធាវី ការពារជនជាប់ចោទ ដែលគេចាត់តាំងកាត់ទម្រង់មកការពារជនជាប់ចោទ សម័យខ្មែរក្រហមដែលបានសម្លាប់មនុស្ស ខ្មាហរណ៍ ។ តើពូយល់ឃើញថាការដែលកាត់ ធ្វើមេធាវីហើយមកការពារជនជាប់ចោទ តើកាត់អាចការពារជនជាប់ចោទមានប្រសិទ្ធភាព ទេ ព្រោះកាត់ធ្លាប់ជាជនរងគ្រោះក្នុងសម័យប្តឹងដែរ?

ហាក់: បើសិនជាគាត់ជាជនរងគ្រោះដែល ការពារធ្វើមេធាវីបាន ព្រោះគាត់រងគ្រោះដែរ ខ្ញុំថា ធ្វើមេធាវីបាន ព្រោះគាត់អ្នករងគ្រោះដែរ ហ្នឹងតាមគំនិតខ្ញុំទេ ។

ប្រញ: ខ្ញុំគ្រាន់តែចង់សួរថា ឧទាហរណ៍ថាគាត់ជាមេធាវីហើយ ប្រកបការងារការពារជនជាប់ចោទ ផ្សេងៗ ហើយឥឡូវគេមកចាត់តាំងឲ្យមកការពារជនសង្ស័យ ឬជនជាប់ចោទដែលត្រូវ មកកាត់ទោសនៅសាលាក្តីខ្មែរក្រហមហ្នឹងដែរ ។

ហាក់: តែពីមុនគាត់ការពារជនជាប់ចោទហើយ ។

ប្រញ: គាត់ធ្លាប់ការពារធម្មតា ពីមុនធម្មតា ប៉ុន្តែគាត់ធ្លាប់ជាជនរងគ្រោះសម័យខ្មែរក្រហមដែរ ស្រាប់តែគេឲ្យគាត់មកការពារឲ្យជនជាប់ចោទដែលគាត់ធ្លាប់ជាអ្នកប្រព្រឹត្តិខុស ក្នុងសម័យ ខ្មែរក្រហម ។

ហាក់: គ្រាន់តែការពារ?

ប្រញ: បាទ! ការពារ តែបានន័យថាធ្វើសកម្មភាពយ៉ាងម៉េចដើម្បីការពារកូនក្តីរបស់ខ្លួន អីចឹងចង់ សួរការចាត់តាំងមេធាវីដែលជាកូនជនរងគ្រោះ ហើយមកការពារ?

ហាក់: មកការពារមេ ។

ប្រញ: ឧទាហរណ៍ថាក្រុមកម្រិតសារគាត់មានការរងគ្រោះដោយសាររបបខ្មែរក្រហមអីចឹង ឥឡូវ គាត់មេធាវីមកការពារតែមកការពារជនជាប់ចោទ ។ ធម្មតាការពារជនជាប់ចោទគឺធ្វើ សកម្មភាពយ៉ាងម៉េចដើម្បីឲ្យកូនក្តីរបស់ខ្លួនរួចខ្លួន ។

ហាក់: ការពិតកូនក្តីហ្នឹងខុស?

ប្រញ: បាទ! ធម្មតាគេយល់ថាកូនក្តីរបស់គាត់ជាអតីតកម្មភាពបាល់ធំៗ សម័យខ្មែរក្រហម?

ហាក់: គាត់យល់ថាគាត់ជាមេពីមុនមកទំការពារឲ្យរួចខ្លួន?

ប្រញ: ចង់និយាយថាតើក្នុងករណីដែលមេធាវី ធ្លាប់ជាកូនរបស់ជនរងគ្រោះនៅសម័យខ្មែរក្រហម ឥឡូវឲ្យមកការពារជនដែលដែលធ្លាប់ធ្វើឲ្យក្រុមកម្រិតសាររបស់ខ្លួនរងគ្រោះ តើការចាត់តាំង មេធាវីប្រភេទអីចឹងអាចការពារកូនក្តីបានប្រសិទ្ធិភាពទេ?

ហាក់: ខ្ញុំថាអត់ប្រសិទ្ធិភាពទេតាមគំនិតខ្ញុំ ។

ប្រញ: ម៉េចអីចឹងពូ?

ហាក់: ចុះការពារដោយអត់យុត្តិធម៌ ។

ប្រញ: ការពារដោយអត់យុត្តិធម៌?

ហាក់: ចុះគាត់ពីមុនធ្លាប់ធ្វើបាបហើយទៅការពារវិញ ធ្លាប់ធ្វើមេហើយ ការពារម្នាក់ហ្នឹងខ្លាច ព្រោះពីមុនមកមានឥទ្ធិពលដល់គាត់ ដល់អីចឹងចេះតែការពារ ជួយសំរាលទោស សំរាល ទុក្ខអីចឹងក៏មានព្រោះធ្លាប់ធ្វើមេ ។

ប្រញា: មិនមែនមេទេពូ ។ ខ្ញុំហរណ៍ថាមេធាវីហ្នឹងគាត់ជាប្រជាជនសាមញ្ញធម្មតាទេដែលរស់នៅ ក្នុងសម័យខ្មែរក្រហម ហើយគាត់រងគ្រោះដោយសាររបបខ្មែរក្រហម ។

ហាក់: មិនមែនមេទេអី?

ប្រញា: គាត់មិនមែនមេទេ គាត់ប្រជាជនធម្មតាទេ ។

ហាក់: តែគាត់អ្នករងគ្រោះ?

ប្រញា: បាទ! រងគ្រោះសម័យខ្មែរក្រហម ខ្ញុំហរណ៍គាត់បាត់បង់ក្រុមគ្រួសារ ។

ហាក់: បាត់បង់បួនក្រុមគ្រួសារគេធ្វើបាប ។

ប្រញា: ឥឡូវដល់សម័យនេះគេចាប់ផ្តើមគាត់ទោសមេដឹកនាំខ្មែរក្រហម គឺគេចាត់តាំងគាត់ដែល ធ្លាប់ជនរងគ្រោះពីមុនឲ្យមកការពារមេដឹកនាំខ្មែរក្រហម ។ ចង់សួរថាធម្មតាគាត់មាន អារម្មណ៍ខឹងអត់ មានអារម្មណ៍កុំក្លនជាមួយមេដឹកនាំខ្មែរក្រហមអត់? បើសិនជាគាត់មាន ការកុំក្លនអីចឹងមែន វាអាចប៉ះពាល់ដល់មេធាវីដែលការពារកូនក្តីរបស់ខ្លួនធ្វើម៉េចឲ្យមាន ប្រសិទ្ធិភាព ប៉ុន្តែដល់ពេលគាត់ជាជនរងគ្រោះអីចឹង តើគាត់អាចការពារបានទេ?

ហាក់: បើសិនជាគាត់មានអារម្មណ៍ដូចគាត់និយាយមិញការពារបាន ។

ប្រញា: ការពារបានហើយ ចង់និយាយថាគាត់អាចធ្វើការឲ្យអស់លទ្ធិភាពដើម្បីការពារកូនក្តីរបស់ ខ្លួនទេ?

ហាក់: ហ្នឹងវាអត់សូវយល់ដែរអីចឹង អត់ច្បាស់លាស់ដែរ ខ្ញុំមិនដែលចូលប្រឡូកការងារអីចឹងៗ មិនសូវយល់ មិនសូវមានអ្នកបង្រៀនពីផ្នែកហ្នឹងផង ។

ប្រញា: ខ្ញុំនិយាយម៉េចឲ្យ ខ្ញុំហរណ៍ថាជនជាប់ចោទ នួន ជា ខ្ញុំហរណ៍ នួន ជា គាត់សម័យ ខ្មែរក្រហមគាត់មេដឹកនាំធំ ដែលធ្វើឲ្យប្រជាជនស្លាប់ ហើយមេធាវីមានក្រុមគ្រួសារគាត់ បានស្លាប់ក្នុងសម័យខ្មែរក្រហមហ្នឹង អីចឹងគាត់អាចចាត់ទុកជាជនរងគ្រោះមួយ ប៉ុន្តែ ស្រាប់តែគាត់គេចាត់តាំងឲ្យការពារ នួន ជា ខ្ញុំហរណ៍ថាអីចឹងចុះ ។ យើងខ្ញុំហរណ៍ ឈ្មោះបុគ្គលជាក់ស្តែង អីចឹងសួរថាតើមេធាវីហ្នឹងគាត់អាចធ្វើការឲ្យមានប្រសិទ្ធិភាពក្នុង ការការពារនួន ជា អត់? ព្រោះធម្មតាគាត់មានក្រុមគ្រួសាររងគ្រោះ ព្រោះអាចគិតថា គាត់កុំក្លន គាត់បាត់បង់ក្រុមគ្រួសារដែរ តែវាជាខ្ញុំហរណ៍ទេ ខ្ញុំមិនមែនលើកករណីនួន

ជា ហ្នឹងទេ ខ្ញុំហរណ៍ផ្សេងៗ អីចឹងគំនិតលោកពូនៅពេលដែលជនរងគ្រោះហើយចាត់
គាំទ្រមកការពារជនជាប់ចោទ តើគាត់អាចការពារបានមានប្រសិទ្ធិភាពអត់?

ហាក់: ខ្ញុំអត់ហ៊ានធានាដែរ មិនដឹងអ្នកដែលជាមេធាវីហ្នឹងម៉ឺនម៉ាត់ឬមិនម៉ឺនម៉ាត់ ហ្នឹងលើមេធាវី
បើធ្វើផ្លូវល្អការពារអត់បាន បើគឺដៃតែងការពារបាន ។

ប្រញុះ: ប៉ុន្តែលោកពូគិតថាមេធាវីអាចមានភាពម៉ឺនម៉ាត់ក្នុងការការពារដែរ?

ហាក់: ខ្ញុំថាម៉ឺនម៉ាត់ការពារបាន បើមេធាវីផ្លូវល្អឬមួយក៏ឆាប់យល់យោគហ្នឹងការពារអត់បាន
ដែរ ។

ប្រញុះ: ប៉ុន្តែសំរាប់ពូមេធាវីអាចយល់យោគការពារអត់បានដែរ?

ហាក់: មិនអាចយោគយល់ទេ កាត់តាមច្បាប់ ហ្នឹងបើយល់ញាតិឃ្នាតច្បាប់ហើយ បើឃ្នាតច្បាប់
អត់អាចការពារបានទេ ។

ប្រញុះ: ខ្ញុំហរណ៍គាត់អតីតជាជនរងគ្រោះ ធម្មតាមេធាវីត្រូវការពារហើយ ប៉ុន្តែនៅពេលគាត់ជា
ជនរងគ្រោះ តើគាត់អាចអនុវត្តន៍កាតព្វកិច្ចក្នុងការការពារមានប្រសិទ្ធិភាពទេ?

ហាក់: បាន គាត់ការពារបាន តាមខ្ញុំយល់ បាន ។

ប្រញុះ: គ្រាន់ជាទស្សនៈរបស់ពូ ពូយល់ឃើញថាគាត់ខំប្រឹងប្រែងការពារជនជាប់ចោទអត់?

ហាក់: គាត់ខំហើយព្រោះពីមុនគាត់រងទុក្ខវេទនាដោយសារអ្នកកំរាមកំហែងគាត់ ធ្វើបាបគាត់ដែរ

ប្រញុះ: ពាក្យថាខំការពារនេះ ធម្មតាគាត់ការពារយ៉ាងម៉េចជួយ ឲ្យកូនក្តីរបស់គាត់ជាអតីតមេដឹក
នាំខ្មែរក្រហមរួចផុតពីការទទួលខុសត្រូវ មិនមែនជាលក្ខណៈការពារ?

ហាក់: ការពារឲ្យរួចផុតពីការកាត់ក្តី?

ប្រញុះ: បាទ!

ហាក់: ការពារអត់បានទេ ។

ប្រញុះ: ម៉េចអីចឹង?

ហាក់: ព្រោះអីតាមច្បាប់ បើនិយាយពីច្បាប់ ការពារអត់បាន ឲ្យផុតពីការកាត់ទោសអត់បានទេ
ព្រោះអីនិយាយច្បាប់ ព្រោះអីអ្នកហ្នឹងត្រូវកាត់ទោស ការពារអត់កាត់ទោសវិញអត់បាន
ទេ ។

ប្រញុះ: មុននឹងកាត់ទោសទាល់តែមានការការពារសិន ទាល់តែគាត់មើលទៅ បង្ហាញសមត្ថភាព
គាត់អាចការពារបាន មិនបាន បានកាត់ទោស?

ហាក់: បានកាត់ទោស?

ប្រញ្ចៈ ព្រោះអីវាអាចកាត់មានសមត្ថភាពខ្ពស់អាចការពារជនជាប់ចោទ រួមផុតពីការកាត់ទោស
កាត់ខ្ញុំប្រឹងប្រែង កាត់បង្ហាញភស្តុតាង ។

ហាក់ៈ ទាល់បង្ហាញការពិតទាំងអស់បានគេជឿ បើមិនបង្ហាញការពិត អ្វីៗ ដែលធ្វើពីមុនមកអត់
បានទេ ។

ប្រញ្ចៈ ហ្នឹងទាមទារការប្តេជ្ញាខ្ពស់របស់មេធាវីដែរ ។

ហាក់ៈ បាទ!

ប្រញ្ចៈ មេធាវីមានន្ទុះការពារកូនក្តីរបស់ខ្លួនឲ្យខ្លាំងតែម្តងវាអាច តែក្នុងករណីដែលកាត់ជាជន
ក្រោះតើកាត់មានន្ទុះខ្ពស់ក្នុងការការពារកូនក្តីកាត់ដែលអត់?

ហាក់ៈ ការពារ តាមខ្ញុំយល់ការពារមិនដុតទេ បើយើងបានប្រព្រឹត្តិបានធ្វើមែន ការពារអត់ដុតទេ
បើយើងអត់ធ្វើការពារបាន តែបើយើងធ្វើហើយការពារមិនបានទេ ឲ្យចៀសផុតពីការ
ប្រល័យពូជសាសន៍ចុះ ជំនាន់ហ្នឹងប្រល័យពូជសាសន៍ពិតមែន ស្លាប់មនុស្សរាប់ពាន់ ម៉ឺន
នាក់ យើងទៅការពារយ៉ាងម៉េចបាន ទៅថាឲ្យអត់សម្លាប់ម៉េចបាន បើសម្លាប់មែន អីចឹង
ទៅការពារម៉េចបាន ការពារកូនក្តីរបស់កាត់ឲ្យផុតពីការជាប់ទោស ជាប់ចោទហ្នឹងអត់បាន
ទេ ត្រូវតែមានតែម្តង ។

ប្រញ្ចៈ ពូនិយាយចាប់អារម្មណ៍ប្រល័យពូជសាសន៍ ហេតុអីបានពីថាប្រល័យពូជសាសន៍?

ហាក់ៈ ចុះជំនាន់ហ្នឹងខាងរដ្ឋាភិបាលបាននិយាយថា ជំនាន់ប៉ុល ពត សម្លាប់ខ្មែរខ្លួនឯង មិន
សម្លាប់ខ្មែរប្រល័យពូជសាសន៍ខ្មែរខ្លួនឯង មនុស្សស្លាប់រាប់ពាន់ ម៉ឺន សែន នាក់នៅក្នុង
ប្រទេសកម្ពុជា មិនប៉ុល ពត ដោយសារស្នាដៃប៉ុល ពត ។ ប៉ុល ពត អត់ទៅសម្លាប់
ផ្ទាល់មែនតែដៃជើងប៉ុល ពត ។ ឧទាហរណ៍ថាឲ្យនួន ជាៗចំអីចឹង បញ្ហាមកមានអ្នកណា
ក្រោមមកបញ្ហាតទៅទៀត សូម្បីតែឪពុកខ្លួនឯងក៏ហ៊ានសម្លាប់ដែរ ដើម្បីរួចខ្លួនឯង ។ បង
ត្រូវបួនសម្លាប់ បើមិនសម្លាប់គេសម្លាប់ អីចឹង ត្រូវតែសម្លាប់ដើម្បីរួចខ្លួន បួនក៏សម្លាប់
បង បងក៏សម្លាប់ខ្លួន ឲ្យតែគេចាត់តាំងថាត្រូវសម្លាប់ ត្រូវតែសម្លាប់ ។

ប្រញ្ចៈ ពូមុនឆ្នាំ៧៥ បានដឹង ឬមានពីណានិយាយថាមានការបញ្ជាឲ្យសម្លាប់ទាហានលន់ នល់ ឬក៏
ជនជាតិវៀតណាម ឬជនជាតិចាម?

ហាក់ៈ អត់ដឹង ខ្ញុំអត់សួរដឹងនៅតូចពេក ។

ប្រញ្ចៈ ពូកាលហ្នឹងអាយុប៉ុន្មានឆ្នាំ?

ហាក់ៈ អាយុ១៣-១៤ឆ្នាំ ។ ខ្ញុំគិតតែគេឲ្យនៅនិរសាកប្រើទៅនោះ ចេះតែទៅ គេមានសំបុត្រ
អីឲ្យខ្ញុំមក ខ្ញុំយកទៅឲ្យគេនោះទៀត នៅនិរសា ។

ប្រញ្ចៈ ក្រោយឆ្នាំ៧៧ពុំមានដែលលើគេនិយាយរឿងអីចឹង? រឿងគេសម្លាប់?

ហាក់ៈ អត់ដែលលើសួរគេនិយាយរឿងសម្លាប់រឿងណាម សម្លាប់ចាម អត់ដែលលើសួរ ។

ប្រញ្ចៈ ឆ្នាំ៧៧-៨០ ពូអត់ដែលជួបអ្នកណាដែលគេនិយាយពីរឿងហ្នឹង?

ហាក់ៈ ខ្ញុំអត់ដែលបានទេ ខ្ញុំកំសត់ៗណាស់ នៅរកគ្រី បាញ់សត្វ ដាច់ឆ្នែកតែ៤-៥នាក់ គេទៅ
ណាទៅៗ ខ្ញុំគ្រីបានមកយកទៅឲ្យ ជួនកាលគេមកយកដល់កន្លែង យើងគិតតែពីរកគ្រីនៅ
ក្នុងបឹង ក្នុងទន្លេ មានទូក ។

ប្រញ្ចៈ មានគេមកយក?

ហាក់ៈ គេមកយកហើយគេត្រូវការសាច់ព្រៃ យើងដើរឆ្លុះ បាញ់តាមព្រៃ ។

ប្រញ្ចៈ អីចឹងពូចូលជាមួយរដ្ឋាភិបាលឆ្នាំណាដែលពូ?

ហាក់ៈ ដាច់ខ្លួនកៅប៉ុន្មានខ្ញុំភ្លេចហើយ ៧៥ កៅប៉ុន្មានទេភ្លេច ។

ប្រញ្ចៈ ពីណាគេនាំឲ្យមកចូលរួមជាមួយរដ្ឋាភិបាលវិញ?

ហាក់ៈ កាលហ្នឹងមុននឹងដាច់ខ្លួនហ្នឹងពួកគេខាងនោះហៅពួកខ្ញុំ ដូចថាស៊ុតកូនតាចៅ ពួកខ្ញុំខាងនេះ
ថាអត់ទេ ចូលជាមួយរដ្ឋាភិបាល បើចង់បានធ្វើដំបោះឆ្នោត ដល់ហើយគេខាងនោះគេអត់
ចូលទេ ពួកខ្ញុំខាងនេះដាច់ខ្លួនមួយកំណត់ចូលខាងរដ្ឋាភិបាលដើម្បីបញ្ចប់សង្គ្រាម ហើយ
ខាងនោះខាងអន្លង់វែងគេអត់ដាច់ទេ ដល់អីចឹងខាងខ្ញុំនេះក៏ទាក់ទងជាមួយរដ្ឋាភិបាលហ្នឹងទៅ
នៅវែក្ខាទៀត វែកជាមួយខាងអន្លង់វែង ។

ប្រញ្ចៈ ខាងអន្លង់វែងកាលហ្នឹងពីណាគេគ្រប់គ្រង?

ហាក់ៈ តាម៉ុក ។

ប្រញ្ចៈ ហើយខាងពូ?

ហាក់ៈ តាសារឿន ដឹងតាសារឿន ចង់ចរចារជាមួយរដ្ឋាភិបាលដើម្បីបញ្ចប់សង្គ្រាម ចាប់តាសា
រឿន មេធំទៅសម្លាប់ សម្លាប់ចោល ។

ប្រញ្ចៈ សម្លាប់ចោលក្នុងឆ្នាំណា?

ហាក់ៈ មិនដឹងឆ្នាំប៉ុន្មានខ្ញុំភ្លេចហើយ ។ មុននឹងចប់សង្គ្រាមហ្នឹង ដល់ក្រោយមកទៀតខ្ញុំអត់បានធ្វើ
អីទាំងអស់ទៀត ខ្ញុំគេឲ្យបង្រៀនក្មេងតាំងពី៧៤-៧៥រហូតដល់រាល់ថ្ងៃហ្នឹង ។

ប្រញ្ចៈ អីចឹងពូរាល់ថ្ងៃបង្រៀនក្មេង?

ហាក់ៈ បង្រៀនក្មេង ។

ប្រញ្ចៈ សាលានៅណា?

ហាក់ៈ បង្រៀននៅទំនប់អភិវឌ្ឍន៍ ។

ប្រញ្ច: ឆ្ងាយដែរ?

ហាក់: ៤ គីឡូកន្លះពីនេះទៅ ។ បើនិយាយជំនាន់ធ្វើសង្គ្រាមខ្ញុំក៏អត់ដែលទៅច្បាំងនឹងគេដែរ មិនដែលបានទេ នៅខាងក្រោយ ខាងនិរសា គេក៏វិញ្ញាណខ្ញុំទៅក្រោយ ខ្ញុំនៅក្រោយរហូត ។

ប្រញ្ច: នៅខាងសេដ្ឋកិច្ចគ្រប់គ្រង?

ហាក់: សេដ្ឋកិច្ចហ្នឹងមិនមែនចិញ្ចឹមទាំងកងពលទេ សេដ្ឋកិច្ចហ្នឹងគេឲ្យចិញ្ចឹមតែវរសេនាតូច១០០ នាក់ យើង៤-៥ នាក់សំរាប់ដួតដូងគេ ហើយការងារអ្វីៗផ្ទៃក្នុងរបស់គេខ្ញុំអត់ដឹងទាំងអស់ គេដឹងតែឲ្យយើងខិតខំរកម្ហូបឲ្យគេ ។

ប្រញ្ច: អីចឹងអរគុណច្រើនពូ សុខសប្បាយ រំខានពូ ។

ហាក់: បាទ!

ចប់